

Abstract (บทคัดย่อ)

Project Code : MRG5180225

(รหัสโครงการ)

Project Title : การศึกษาจักรวาลวิทยาโดยการประยุกต์ใช้แบบจำลองจากทฤษฎีสตริง
(ชื่อโครงการ)

Investigator : ดร.อรรถกฤต ฉัตรภูติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(ชื่อนักวิจัย)

E-mail Address : dma3ac2@gmail.com

Project Period : 2 ปี (ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ถึง 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2553)
(ระยะเวลาโครงการ)

โครงการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเสถียรภาพของมิติพิเศษ หรือ Extra-dimension ซึ่งมีมิติที่ไม่เด่นชัดอยู่ และ วิเคราะห์ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของมิติพิเศษเหล่านี้กับการขยายตัวด้วยความเร่งของเอกภพ โดยในแบบจำลองที่ได้ทำการศึกษานั้นการขยายตัวด้วยความเร่งเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเมื่อขนาดมิติพิเศษมีเสถียรภาพแล้ว และ Casimir energy ของสนามในมิติพิเศษจะทำหน้าที่เป็นค่าคงที่จักรวาลในเอกภพ 4 มิติของเรามาก

ผู้วิจัยทำการปรับปรุงกลไกการสร้างเสถียรภาพของมิติพิเศษในแบบจำลองก่อนหน้านี้ โดยการพิจารณาบทบาทของสนามเวกเตอร์ที่มีขนาดคงที่หรือที่เรียกว่า aether field ซึ่งมีทิศทางอยู่ในมิติพิเศษ ผู้วิจัยได้ค้นพบว่า aether field มีผลทำให้อิทธิพลของ gradient ของศักย์บังพลรวมมีค่าน้อยลง ซึ่งจะช่วยให้มิติพิเศษสามารถเข้าสู่เสถียรภาพได้

Keywords : Cosmology, Dark Energy, String Theory, Extra-dimension

Executive Summary

โครงการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายในการศึกษาเสถียรภาพของมิติพิเศษ หรือ Extra-dimension ซึ่งมีมั่นด้วยความต้องการที่จะเพิ่มมิติใหม่ๆ ให้กับโลกที่เรารู้จัก ด้วยการขยายตัวด้วยความเร่งของเอกภพ โดยในแบบจำลองที่ได้ทำการศึกษานั้นการขยายตัวด้วยความเร่งเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเมื่อขนาดมิติพิเศษมีเสถียรภาพแล้ว และ Casimir energy ของสนามในมิติพิเศษจะทำหน้าที่เป็นค่าคงที่จักรวาลในเอกภพ 4 มิติของเรามี

งานวิจัยอาจแบ่งออกได้เป็นสองส่วนหลักๆ ในส่วนแรกนั้นผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแบบจำลองของ B.R. Greene และ J. Levin โดยการพิจารณา Volume และ Shape moduli ของ extra dimension ที่มี topology เป็น Torus 2 มิติ ซึ่งในทางคณิตศาสตร์สมบัติของ space นี้สามารถอธิบายด้วย moduli fields τ_1 และ τ_2 ซึ่งทำหน้าที่อธิบายรูปทรงหรือ shape ของมิติพิเศษ โดยเราได้พบว่าค่าต่าสุดของ Casimir energy จะอยู่ที่จุด $\tau_1 = \pm 1/2$ และ $\tau_2 = \sqrt{3}/2$ บน Moduli space และค่าต่าสุดที่เคยเสนอไว้โดย B.R. Greene และ J. Levin ซึ่งอยู่ที่ตำแหน่ง $\tau_1 = 0$, $\tau_2 = 1$ ของ Moduli space แท้จริงแล้วเป็นเพียงจุด saddle point จากการวิเคราะห์ทางพลศาสตร์ของระบบพบว่าการรับกวนเพียงเล็กน้อยที่บริเวณจุด saddle point จะทำให้ส่วนของเอกภพเคลื่อนตัวลงสู่จุดที่มีพลังงานต่ำสุด ณ ตำแหน่งค่าต่าสุดที่ค้นพบใหม่และเข้าสู่เสถียรภาพในที่สุด สิ่งที่น่าสนใจในแบบจำลองลักษณะนี้คือ ค่าคงที่จักรวาลที่ปรากฏในอวากาศ 4 มิติจะขึ้นอยู่กับรัศมีการม้วนตัวของมิติพิเศษ นอกจากนี้ยังได้ทำการคำนวณ shear viscosity ในมิติพิเศษโดยพบว่าจะมีค่าขึ้นอยู่กับ Hubble constant (หรืออัตราการขยาย) ของอวากาศ 4 มิติที่ ณ ตำแหน่งที่มิติพิเศษเริ่มมีเสถียรภาพ

สำหรับในส่วนที่สอง ผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงกลไกการสร้างเสถียรภาพของมิติพิเศษในแบบจำลองก่อนหน้านี้ โดยการพิจารณาบทบาทของ การสลายสมมาตรแบบ Lorentz ในมิติพิเศษ โดยสนามเวกเตอร์ที่มีขนาดคงที่หรือที่เรียกว่า aether field ซึ่งมีทิศทางในมิติพิเศษ ในแบบจำลองเดิมที่เสนอขึ้นโดย B.R. Greene และ J. Levin นั้นศักย์ยังผลเนื่องจาก Casimir energy จะถูกกลบโดยอิทธิพลของสารในเอกภพ (อันได้แก่ สารมืด หรือ Dark matter ที่มีสมบัติเป็น non-relativistic matter) อันจะทำให้มิติพิเศษไม่สามารถเข้าสู่เสถียรภาพได้ ผู้ทำการวิจัยได้ค้นพบว่า aether field ที่มีทิศทางซึ่งไปในมิติพิเศษมีผลทำให้อิทธิพลของ gradient ของศักย์ยังผลรวมมีค่าน้อยลง ซึ่งเป็นสิ่งที่ยังไม่เคยมีการค้นพบมาก่อน และ ข้อเท็จจริงนี้มีส่วนช่วยให้มิติพิเศษสามารถเข้าสู่เสถียรภาพได้ การค้นพบนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และอยู่นอกเหนือการคาดหมายจากแผนการเริ่มนต้นของโครงการ ซึ่งจะนำไปประยุกต์ใช้กับกระบวนการ การอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการของเอกภพได้ และซึ่งผู้วิจัยวางแผนที่มีการศึกษาค้นคว้าโดยละเอียดต่อไปในอนาคต

งานวิจัยนี้ได้ตีพิมพ์ลงในวารสาร Journal of High-Energy Physics จำนวนสองฉบับ ดังแสดงไว้ในภาคผนวก